

(...)
(...)

(...), dnia 2 maja 2007 r.

Prokurator Okręgowy

za pośrednictwem

Prokuratora Rejonowego
(...)

dot.: 2 Ds. 197/07

Zażalenie
na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia

1. W oparciu o art. 429 § 2 Kpk wnoszę zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia.
2. Na podstawie art. 438 pkt 1 Kpk. zaskarżonemu postanowieniu zarzucam obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej, poprzez uznanie, iż przepis tego art. nie chroni dobra konkretnej osoby.
3. Wnoszę o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 marca 2007 r. Prokurator Rejonowy w (...) umorzył śledztwo w przedmiocie wyczerpania znamion czynu określonych w art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W dniu 19 kwietnia złożyłem zażalenie na wyżej wskazane postanowienie.

Następnie w dniu 26 kwietnia 2007 r. doręczono mi zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia. W uzasadnieniu Zarządzenia Prokurator Rejonowy wskazał m. in., iż „w przepisie art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej brak jest wskazania osoby, która zgłosiła potrzebę dostępu do dokumentów zawierających informację publiczną. Domniemywać więc należy, iż w założeniu ustawodawcy przepis ten chroni szeroko pojęty dostęp do określonego rodzaju informacji, a nie dobro konkretnie wskazanej osoby.”. Tym samym nie można mówić, iż w przedmiotowej sprawie wnoszący zażalenie był pokrzywdzonym.

Zaskarżone zarządzenie jest niesłuszne i błędne, a to z następujących przyczyn.

I.

Wprowadzone do Konstytucji z 1997 r. w przepisie art. 61 prawo dostępu do informacji publicznej gwarantuje każdemu możliwość realizacji tego prawa w formach wskazanych zarówno w tym przepisie jak i w ustawie o dostępie do informacji publicznej, która wydana została na podstawie wyraźnej dyspozycji art. 61 Konstytucji. Zagwarantowane w Konstytucji prawa dostępu do informacji publicznej bezsprzecznie realizowane może być przez każdego i wyraźnie konstytuuje uprawnienie do uzyskiwania informacji publicznej. Nie bez znaczenia jest również, iż uprawnienie to jest prawem sensu stricte, tj. w sytuacji kiedy jednostka będzie chciała zrealizować swoje uprawnienie wynikające z tego przepisu to po stronie określonej instytucji ciąży obowiązek określonego działania, który ma charakter pozytywny, gdyż wymaga podjęcia określonych działań przez ten podmiot zmierzających do udzielenia informacji publicznej.

II.

Uchwalona w 2001 r. ustawa o dostępie do informacji publicznej wypełniła normę blankietową zawartą w art. 61 ust 4 Konstytucji poprzez regulację trybów dostępu do informacji publicznej oraz związanych z nimi regulacji. Ustawa ta wyraźnie wskazuje zarówno podmioty zobowiązane do udzielania informacji publicznych oraz podmioty uprawnione do korzystania z tego prawa. W przypadku realizacji przez podmiot uprawniony swojego prawa podmiot zobowiązany musi udzielić informacji publicznej, chyba że zachodzą przesłanki przewidziane w art. 61 ust 3 Konstytucji lub art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej. W przypadku jeżeli nie zachodzą przesłanki wymienione w obu tych przepisach podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej winien takiej informacji udzielić, a w przypadku kiedy tego nie czyni ustawa o dostępie do informacji publicznej reguluje mechanizmy postępowania, które wskazują określone prawa podmiotowe przysługujące osobie, która spotkała się z odmową udzielenia informacji publicznej. W art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej ustawodawca wskazał sankcję jaka może zaistnieć w przypadku odmowy udostępnienia informacji publicznych, które muszą być udostępnione.

Przepis art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej jak wyżej wskazano reguluje sankcje za nie wypełnienie obowiązków wynikających z prawa dostępu do informacji publicznej. Przepis ten gwarantuje, iż w przypadku kiedy zgodnie z przepisem art. 2 tej ustawy „każdy”, a w przypadku niniejszej sprawy ja, będzie chciał zrealizować swoje uprawnienie, a podmiot zobowiązany nie wypełni swojego obowiązku to mogą zostać zastosowane sankcje określone w tym przepisie.

III.

Bezsprzecznym jest, iż podmioty zobowiązane do udzielania informacji publicznej wykonują swój obowiązek w formach przewidzianych w przepisach tej ustawy.

W związku z czym regulacje przepisu art. 23 w zakresie sankcji należy odnieść do poszczególnych form dostępu/udostępnienia informacji publicznej.

Przede wszystkim ustawodawca przewidział sankcjonowanie ograniczenia prawa dostępu do informacji publicznej poprzez nie udostępnienie informacji (art. 23), tym samym naruszenie „prawa dostępu do informacji publicznej, przysługującego każdemu, kto chce zrealizować to prawo przez uzyskanie informacji publicznej (art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej).

Dopiero tak skonstruowana norma prawa z przepisów art. 61 Konstytucji, art. 2 i 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej pozwala prawidłowo zakwalifikować czyn będący podstawą niniejszego postępowania.

Zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej można wyróżnić następujące podstawy odpowiedzialności z art. 23 tej ustawy:

- odmowę udostępnienia materiałów dokumentujących posiedzenia organów, których obrady są jawne,
- odmowę wglądu do dokumentów,
- niezamieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej,
- nieudostępnienie informacji na wniosek.

W niniejszym postępowaniu zaistniała sytuacja nieudostępnienia informacji na wniosek. Zgodnie z przepisami Konstytucji oraz ustawy o dostępie do informacji publicznej trudno uznać, iż nie jestem osobą pokrzywdzoną. Moje prawo ustanowione przepisem art. 61 Konstytucji, którego realizacja zagwarantowana jest w ustawie o dostępie do informacji publicznej zostało naruszone. Nie bez znaczenia jest fakt, iż określonych informacji próbuję uzyskać od 2005 r.

Jeszcze raz podkreślić należy, iż przepis art. 23 wyraźnie chroni konkretne dobro jakim jest realizacja prawa dostępu do informacji publicznej, w tym na wniosek – przez co chronione jest konkretne dobro. Przepis ten chroni również dobro szerzej rozumiane jakim może być penalizowanie zachowania podmiotu zobowiązanego, który nie umieszcza wymaganych informacji np. Biuletynie Informacji Publicznej.

Trudno byłoby uznać jak stara się domniemywać Prokurator Rejonowy, iż przepis ten chroni wyłącznie szeroko pojęty dostęp do określonego rodzaju informacji. Oczywiście, że przepis ten chroni realizację prawa dostępu do informacji publicznej, którego jednym z elementów może być „dostęp do określonego rodzaju informacji”. Domniemanie wyprowadzone przez Prokuratora Rejonowego jest sprzeczne z logiką oraz pojęciem racjonalnego ustawodawcy, który przy założeniu jakie uczynił Prokurator Rejonowy chroniłby zamieszczając na końcu ustawy o dostępie do informacji publicznej art. 23 wyłącznie jakiś tylko wycinek prawa dostępu do informacji, nie chroniący uprawnień poszczególnych jednostek, i zupełnie niejasno sformułowany. Taka interpretacja przepisu art. 23 nie może być uznana za właściwa. Przepis art. 23 wprowadza sankcję za naruszenie wyraźnie chronionego dobra jakim jest prawo każdego dostępu do informacji publicznej.

Ochrona prawa dostępu do informacji publicznej poprzez wprowadzenie sankcji jest istotna z punktu widzenia wagi tego prawa. Jak podnoszone jest w doktrynie: *„Dostęp do informacji publicznej jest uznawany za konsekwencję przyjęcia zasady zwierzchności narodu wyrażonej w art. 4 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 (Konstytucja RP) [P. Winczorek, Prawo obywatela do informacji, "Rzeczpospolita" z dnia 24 lutego 2000 r., nr 46]. Z koncepcji podporządkowania organów państwa jego obywatelom wynika w szczególności postulat zapewnienia tym ostatnim pełnej informacji na temat działań administracji publicznej, dzięki czemu realna staje się odpowiedzialność osób sprawujących funkcje publiczne przed społeczeństwem. W innym przypadku "obywatele nie dysponujący informacjami o biegu spraw publicznych, także w skali lokalnej, nie mogą realizować swoich praw jako członkowie zbiorowości, do której należy władza zwierzchnia" [P. Winczorek, Prawo obywatela do informacji, "Rzeczpospolita" z dnia 24 lutego 2000 r., nr 46].”*

Mając na względzie powyższe stwierdzić należy, iż zarządzenie o odmowie przyjęcia mojego zażalenia nie jest zasadne. W niniejszym postępowaniu bezsprzecznie uznać należy, iż jestem osobą pokrzywdzoną. Przede wszystkim podnieść należy, iż o przesłankach uznania

osoby za pokrzywdzoną nie decydują przepisy postępowania karnego, ale przepisy prawa materialnego, w tym przypadku przepisy regulujące prawo dostępu do informacji publicznej.

W związku z powyższym wnoszę o uchylenie zarządzenia o odmowie przyjęcia zażalenia.

(...)